

НАШИМ ДИТЯМ

МОДРЖАНИ
1940
III

Н О В А К О Л Я Д А .

/На голос: "Нова радість стала"/.

У полі, у полі
Самітна стаєнка,
Там Ісусик народився,
Солодка Дитинка.

Заграли, заграли,
Стали відходити:
- Чи дозволиш, Божа Мати,
Ісуса просити?

Пастушки у полі
Овечок стерегли,
Як учули про Ісуса,
Скоренько прибігли.

Ісусе маленький,
Межи пастушками,
Даруй щастя і здоров'я,
Для тата, для мами!

Прибігли, прибігли
Та стали питати:
- Чи дозволиш, Божа Мати,
Ісусові грати?

Ісусе маленький,
Рожевий квіточку,
Даруй щастя і здоров'я
В рідну хатиночку!

Ісусе маленький,
Із Божого раю,
Даруй щастя, даруй долю
Для Рідного Краю!

Марійка Підгірянка.

---oooOooo---

П Р И В І Т А Н Н Я Д І Т Е Й .

Ми, діти Українського Дитячого Притулку та Української
Народньої Школи в Модржанах,

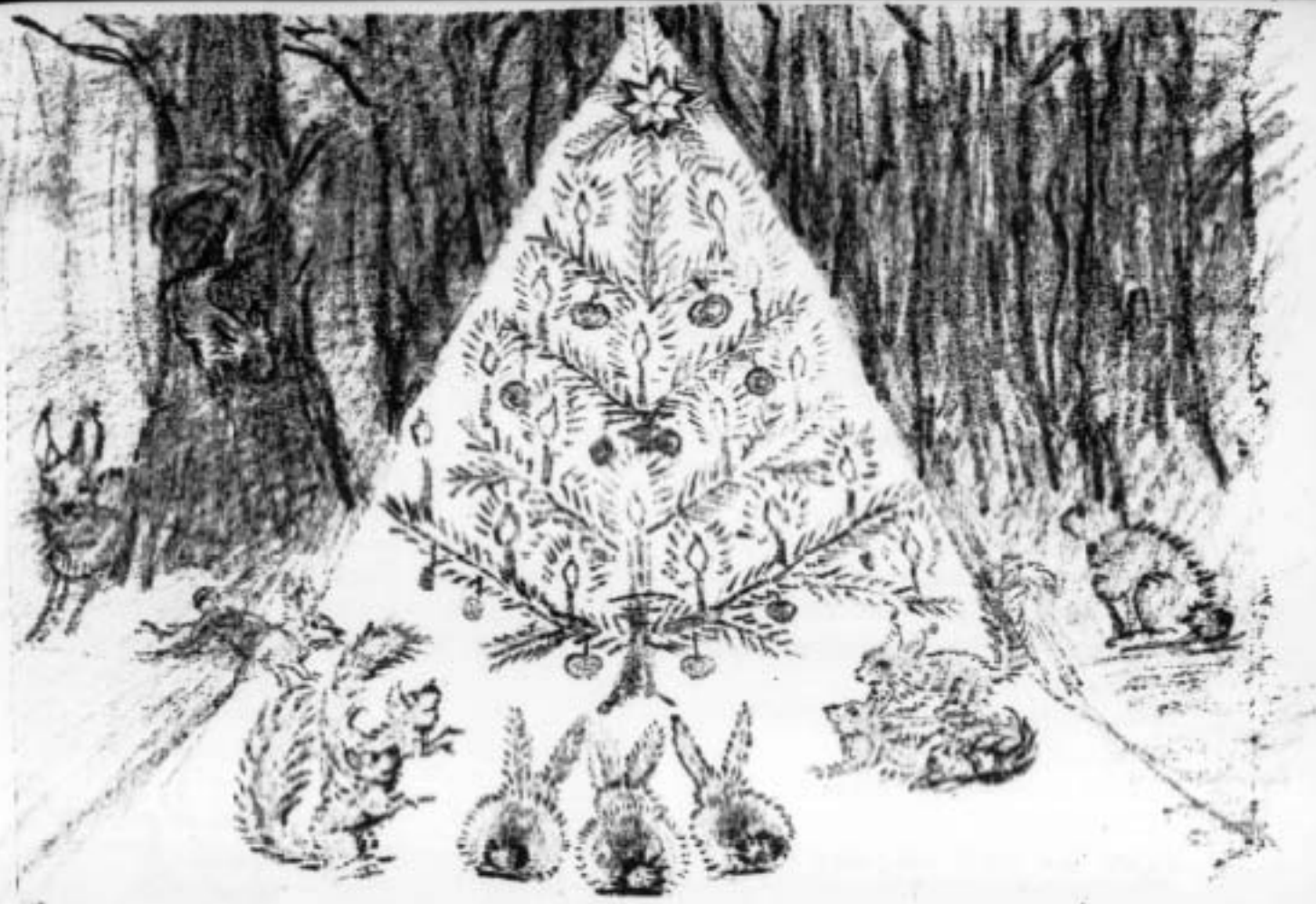
С Е Р Д Е Ч Н О В І Т А Є М О

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ

воіх, хто допомагає нам щасливо жити та учитись в наших рід-
них - українських дитячих установах.

Діти Притулку та Народньої Школи.

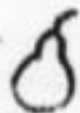
Видає Товариство Українських Дитячий Притулок, Модржани, 1018.

КАЗКА

По як дивна то новинка
 Стала в лісі—
 Засвітилася ялинка
 На узліссі,
 Свічечок на гілках—сила
 Пресиленна—
 І червоні й сині й білі
 І зелені...
 А орішків і цукорків—
 Без рахунку!..
 А під нею— цілі горки
 Подарунків!..
 Позбігалися із гая
 Зайці й білки,
 А вона їм проотягас
 Свої гілки.
 „Гріть під вогниками лапки,
 Гріти ніжки,
 А після — цукорки, дьоба
 І орішки...“

Марусі Куліснич.

Як нагрілись нахолоді
 Їхні шубки,
 Воі орішки поколоди
 Острі зубки.
 І цукорки їм припали
 До сподоби,—
 Дай ще більше їх, то мало
 Їх було-би.
 Не лишлася ні криха
 І від яблук...
 Все їх бавило-і дзига
 І кораблик...
 Воі дарунки знадобились,
 Воі гостинці.
 Тільки зірка залишилась
 На ялинці.
 В темний гай з ялинки оле
 Тільки зірка.
 І ялинка каже займ
 І вівіркам:
 „А тепер ідіте спатки,—
 Я вберуся
 І піду до теї хатки,
 Де Маруся.“

Олекоа Стефанович.

ЗИМОВА КАЗКА.

Для Маріечки Наріжної.

Зимова казка починається завжди снігом і льодом. Холодний вітер сичить гусакон і ламає голі дерева, а сніг падає, падає, падає, наносить величезні купи білого чогоось і холодного—А потім потихеньку приходить Різдво з дідом Морозом і маленьким, теплим Гусиком в йогох. На столі за-оле різнокольоровими свічечками ялинка, хатон понесуться нахоці борщу і кути з медом — залонте сніп золотої пшениці.

— Радуйся, земле, Син Божий народився—

На дворі темна ніч перед Різдвом. Воі вже давно поснули, а дітам певно вже сониться застрішня ялинка. Скільки то під нею подаруночків буде! Богато! Бо в діда Мороза вже повний мішок всяких цяцьок. Ще лишилось одно однісіньке місце.

"Може ще хтось щось принесе," думає дід Мороз—"треба ще почекати." Сидить дід в своїй сніговій хатці—он там, під лісом, бачите її?—і гладить свою білу бороду, що сягає йому аж до коліна. Коли це хтось стук-стук у віконце!

"А хто там?" питає дід Мороз товстезним голосом.

"Та то я," відповів хтось незнайомий.

"Хто-ти?"

"Та я, Марко. Я приніс даруночок під ялинку!"

"Та? Даруночок? Ну, то ходи в хату! Тільки гляди мені, щоб дарунок був невеликий, бо не поміститься сюди!" Дід Мороз відчинив двері і впустив Марка в хату.

"А ну покажи мені свій дарунок! Де він там в тебе?" Марко поліз рукою в кишеню і витяг відтіля маленьку, червону коробочку. Здавалося, що то зовсім звичайна коробочка, якби—якби на ній не сидів великий, чорний кіт з зеленими очима, пишним хвостом і довжелезними вусами. А сам волохатий, волохатий такий, цей муркоче—що аж дідові Морозові стало оєрашно.

Подивився він так трошки перелякано на Марка та й питає: "А комуж цей дарунок дати?"

"Ну, як кому?" здивувався Марко. "Марієчці малій, що зо мною завжди так грається і розкажує мені такі казки, що таких навіть ти, діду Морозе, не знаєш!"

"А цей котиче мені не пошкребає других цацьок?" каже дід. "В мене тут є ляльки—такі гарні і ніжні."

"Не бійся, се котик чемний? він знає, що з ляльками треба обережно поводитись."

Нічого дідові Морозові робити — мусів забрати коробочку з котом і покласти її в свій мішок.

А кіт мавчить: "Мяв, мяв! Я хочу до Марієчки, ма - ленької вертієчки! Мяв!"

Подякував Марко дідові та й пішов собі додому. А дід забрав мішок на плечі, палицю в руки та й гайда по хатах - розносити чемним діточкам дарунки: Панасові коня, Василькові шаблю, Тараскові книжку з образами, Ганусі гарну ляльку, Галочці новеньку спідничку - все вже пороздавав - лишилась тільки мала, червона коробочка з котом.

От і пішов дід Мороз до мамої Марієчки, маленької вертієчки. Постукав у двері - стук, стук, та й почав:

"Мир вам, добрі люди! - Чи є тут у вас така мала Ма - рієчка?"

А Марієчка злякалась довгої бороди діда Мороза - сидить собі тихенько і не рипається.

"Та є," каже мама.

"А чи вона слухлива?" І дід Мороз нахмурих свої брови.

"Та - слухлива!" каже мама. "Тільки як-коли трош - ки покричить!"

"Ну," каже дід Мороз, "то ось я їй даруночок при - нію."

І дає Марієці коробочку.

А котик чорний, волохатий з коробочки стриб! - та прямо Марієці на плече. Та муркоче - мур, мур, мур, мур - і гладить Марієчку своїм пухлятим хвостиком.

Зраділа Марієчка, обнімає кота одною рукою, а дру - гою відкриває коробочку - а там такі солоденькі цукерочки - що аж дідові Морозові оліпка потекла.

Він і каже Марієці:

"Може ти і мені даш одну цу - керку?"

"Даш," каже Марієчка.

"Бери собі, яку хочеш!"

Взяв дід цукерку, по - прощався та й пішов собі додо - му.

А Марієчка грається з чорним котиком, казки йому роз - казує, - про Марка вже й забула.

А надворі снігу, снігу!

Різдво...

- Радуйся, земле, Син Бо - жий народився. -

Н.Н.

КАЧЕНЯТА .

Качечка іде,
 Каченят веде,
 Веде малих на травичку,
 На росочку, на водичку,
 Іде, Іде,
 Каченят веде.

х

Каченята малесенькі,
 Наче пушок легесенькі,
 Ідуть, ідуть, гойдаються,
 Наче в річці купаються.

х

Побачили мушку - отали
 І дихати перестали,
 А мушечка враз злетіла
 І на квітку поруч сіла.

х

Стали малі підкрадатись,
 Стала мушка оглядатись,
 Знов знялася над землею,
 Каченята всі за нею!

х

Біжать, плигають, скакають,
 Відк мушки не піймають.
 Потомились, посідали -
 Гуртом мушки не пімали.

Х

Відпочили, встали швидко,
 Бо отавочок зблизька видко.
 Тільки крильця розгорнули,
 Тільки крильцями махнули,
 Розсипались на отавочок,
 Як намистечка разочок.
 Розсипались, розплилися,
 Водиченьки напилися,
 Вмиваються, купаються,
 Як човники гойдаються—
 Люпошуться,
 Полошуться,
 Виспівують свою вроду,
 За рибкою,—шубовоть в воду,
 За мушкою галяються,
 Вглядять жабку,—злякаються,
 В очереті сховаються.

О.Одесь.

ПОЧЕКАЙТЕ, ДЯДЬ...

У сусіднім місті Ярмарок великий,—
 купити теличку їде Степан Дикий .
 За ним увязався і синок Омелько,
 а що був маленький —то навчала ненька:
 „Гляди ж мені, сину, не відходь від тата,
 бо сам не потрапиш до рідної хати!
 Та як би що сталося,—Мати Божа з нами!—
 пам'ятай, нічого не вдієш сльозами!
 Лиш скажи до ладу, відкиля і хто ти—
 то вже хтось до дому тебе допроведе...”
 Ярмарок розкинувся, як море безкрає,
 і малий Омелько радістю змирає...
 Але пам'ятає мамину науку:
 пушко свого тата тримає за руку.
 Ось вже й сторгували теличку рибеньку,
 коли хтось питає в малого Омелька:
 „Здорово, козаче, а як тебе звати?”
 Та хлопця нізачо не хоче сказати:
 „Почекайте, дядь, аж я загублюся,—
 лиш тоді назватись казала матуся.”

Трина Наріжна.

БАБУСИНА ПРИГОДА.

О о б и :

**БАБУСЯ.
ВЕЛМІДЬ.
ЛИС.
ПЕСИК.
КАЧЕННЯ.
КАЧЕНЯТА.**

**Гай, лука, за нею річка.
Бабуся з лозиною і клуночком жене каченят на
луку і спиняється під деревом.**

БАБУСЯ.

**Пасіться, любі каченятка,
Скубіть собі м'яжку травичку,
Купайте в сонечку крилятка
Та пуряйте у водичку.
Ловіть метелики та мушки,
Але наставте добре вушки:
Там, бачите, оніє діо?!
Живе в тім діоі хитрий Лис!...**

Вважайте, крихотки, вважайте!
Як Лиса вгледите, - тікайте!
/до Песика/ А ти, рябенький, не лежи:
Малих пильненькс стережи!
Коли-б десь Лис, чи Вовк окакав,
Що ти робитимеш ?

ПЕСИК. Гав, гав!

/Бабуся киває головою і гладить Песика/.

БАБУСЯ. Гаразд, гаразд! Дивись пильніш,
Та гавкай дужче, голосніш!

ПЕСИК / весело скаче і голосно гавкає на Бабусю /.
Гав-гав! гав-гав, гав-гав, гав-гав!

БАБУСЯ. Та яж не Лис, - чого пристав.

/Песик біжить до каченят, які давно вже розси-
пались по луці і пасуться/.

БАБУСЯ. Як любо, мило серед гаю!..

Спочину, ляжу, задрімаю.

/Лягає на траву і кладе клуночок під голову.

Засинає. Виходе Медвідь, розглядається навкру-
ги і враз спиняється, побачивши Бабусю /.

ВЕДМІДЬ. А хто це тут лежить та спить?

Хто смів ногою тут ступить?

Тут все мое: і луг і гай.

Я зїм тебе. А ну, вставай!

/ Будить лапою Бабусю /.

БАБУСЯ! прокинувшись /.

Ой, лишенько! Ведмідь! Боюся...

ВЕДМІЛЬ. Ти хто такий?

БАБУСЯ. Та я Бабуся.

Там під горою а мене й хатка...

А тут пасу а каченятка.

ВЕДМІДЬ.

А що то в клуночку у тебе?..

БАБУСЯ.

Та це медку взяла для себе...

МЕДВІДЬ./ облизуючись /.

Медку!? Медку! Люблю медок!

Але не навиджу бжілок!

/ До Бабусі ніжно: /

Коли медку й мені дади,

Хоч і що-дня качок паси.

БАБУСЯ.

Чому ж Ведмедика не дати,

Коли він хоче ласувати...

На хліб намазати - чи так?...

ВЕДМІДЬ.

І сам не знаю: краще як...

/ Бабуся бере ложку і навірас меду. Ведмідь нетерпляче тупцює і похапливо їсть, облизуючи ложку і лапи. Здалека чується страшне гав - кання Песика!.

ПЕСИК. Гав-гав, гав-гав, гав-гав, гав-гав!...

БАБУСЯ.

Ой, Боженку, це ж Лис напав!

ВЕДМІДЬ.

Не біюсь, Бабусю, захищу,

А Лиса хитрого провчу.

/ Біжать каченята, за ними женеться лис і ловить каченя. Ведмідь забігає збоку і накидується на лиса!.

ВЕДМІДЬ.

Ага! Попався! Не пручайся!

Кажі всю правду, признавайся:

Чого ти гнався за малими?

ЛИС.

Та я хотів погратися...

ВЕДМІДЬ.

Ой, будеш, Лисе, у мішку...

Твій ніс чого це у пушку?

ЛИС .

Це каченя мене напало

І яюсь в рот само попало.

ВЕДМІДЬ.

Не вірю, Лисе... ти збрехав! /

Він бреше, Песик?

ПЕСИК./ притакуючи /.

Гав-гав!

КАЧЕНИ /виступаючи перед Ведмедем/.

Неправду каже Лис,
Що я його напало...
Чого-б я в рот скакало?!
Щоб голову одгриз?

КАЧЕНИТА /гуртом/.

Так-так, ках-ках...

ВІЛМІТЬ.

Кажи негайно, признавайся,
А коли ні, то в торбу пхайся.
/ Лис плаче /.

ПЕСИК.

Гав-гав, гав-гав, гав- гав, гав-гав!

ВЕДМІДЬ /до псика/.

А може б ти вже перестав?
/до Лиса/ Не сором гнатись за малими?

ЛИС.

Таж я хотів погратись з ними...

ВІЛМІТЬ.

Бабусю, маєш ти лозину?
А ну , почухай Лису спину...
/ Бабуся , усміхаючись, бере лозину /.

ПЕСИК /до Лиса /.

Гав-гав, гав-гав, гав-гав...

ЛИС /до Бабусі/.

Окажіть, щоб він хоч не лякав.
/ стає на коліна /

Пустіть... у мене діточки...
Всі золоті, як зірочки...
Вони мене до дому ждуть,
Без мене не їдять, не п'ють.
Я вже не буду, прилягаю...

БАБУСЯ / до Ведмедя/.

Пустіть... і я вже вас благаю.
Він більше не буде...

ВЕДМІДЬ /до Лиса/.

Ну, дивись!..

А попадешся, — не просиць...

/ Пускає Лиса. Лис тікає. Песик кидається за Лисом і шалено гавкає /.

ПЕСИК.

Гав-гав, гав-гав, гав-гав...

/ Веті становляться навшпиньки і дивляться.

Песик за хвилинку вертається /.

ВЕДМІДЬ /до Песика/.

Чому ж ти Лиса не піймав?

/ Песик викувато стає перед Ведмедем на задні лапки /.

БАБУСЯ /до каченят /.

Напаслися? Наїлися?

На Лиса надивляюць?

КАЧЕНЯТА /киваючи головами /.

Так-так, ках-ках, ках-ках...

БАБУСЯ .

Ходіть вже до хатки.

Вже вечір... Чао і опатки.

Подякуйте ж, маленькі,

ведмедю гарненько..

КАЧЕНЯТА /низько вклоняючись Ведмедю /.

Так-так, ках-ках, ках-ках...

ВЕДМІДЬ.

Коли б щось трапилося, кричіть:

" Біжіть, Ведмедю, біжіть!"

Хай нападе чи вовк чи лис

Вже не оховається і в ліс.

КАЧЕНЯТА.

Так-так, так-так, ках-ках, ках-ках...

ВЕДМІДЬ.

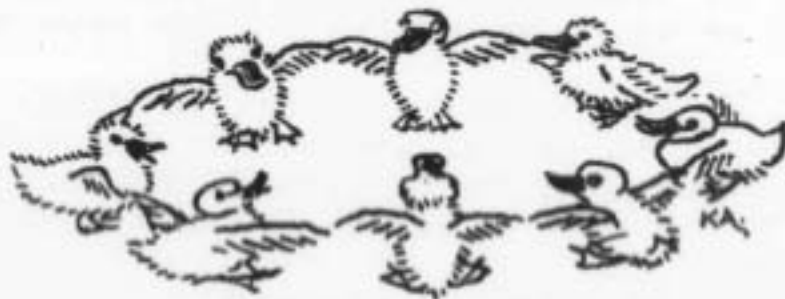
Ох, я люблю таночки...

А ну, малі, хоч трішки...

БАБУСЯ.

Беріться за крилатка...

Танцюйте, каченятка.

КАЧЕНЯТА.

Так-так, ках-ках, ках-ках...
/каченята танцюють. Ведмідь пританцювує,
запрошує Бабуся і з нею прилучається до
танцю /.

З А В І С А.

О.Олесь.

СПОРТ В ЗИМІ.

Перед Миколошем випав сніг. Василько зняв з гори саночки, а Юрко лижі та й поїхали швиденько до школи. Після осінь їм набридло ходити пішки в дощ та болото.

Жили вони на горі, далеко від школи, що була в долині серед села.

ШМ

На саночках та лижах зїхали вони в долину за декільки хвилини. Веселі та рожеві від морозу звійшли до школи.

Вчитель похвалив їх за те, що вони такі жваві та миткі, і порадив і другим школярам брати з них приклад. Та ще повчив, що займатися спортом в зимі: їздити на саночках, бігати на лижах та совгах є дуже корисно для здоровля.

Школярі ледве доїжділи в школі до кінця навчання. Після школи зараз же взяли, хто що мав: саночки, лижі, а хто й звичайні дощечки, та побігли на горбок совгатися. Качали також сніг і видіпили велику, привелику снігову бабу.

То ж то було втіхи та радості!

Написала Н.М.
Малюнок Т.М.

ПРИГОДИ ГНОМИКА - ТОМИКА

/Продовження /

Пообідавши смаченько,
Облизався Томик гном.
І, згадавши батька, неньку,
Рушив у дорогу знов.
Рання осінь запалила
Золотом усі листки;
Прийшла повінь-затопила
Ниву, поле й р'вчаки.
Гномик Томик, треба знати,
Добре вдягнений не був,
Бо не взяв ніщо із хати,
А нового не здобув.
Шкура в нього вся тремтіла
З холоду і частих злив.

/Далі буде/

Биотра думка пролетіла
Головою. Він хитрив:
Завданням було для нього
Перейти глибокий став,
За яким кравця зручного
Ще ізмалечку він знав.
Не надумуючись довго,
Легкий бокор він зробив-
Тай весельне ще до того.
І, гойдаючись, поплив,
Покотився він по хвилях;
Хлюпнуло весельце.
Як згадав, сірома, милих,
Затужило серце.

В. Стєвбуєнко.

МІЙ НАЙКРАЩИЙ ЛЕНЬ .

Часто згадую той день, коли тато сказав, що я з братом поїду до української школи. Тоді ми дуже зраділи. Як прийшов той день, коли ми мали відїхати, рано мама напекла колачів, а я з братом мусїла йти спати. Ми мали їхати потягом уночі, а у потязї тяжко заснути, бо він дуже гуркотить. За цей час мама з татом все приготували. О 10-годині мама нас розбудила, бо треба було добре одягнутись, а потім йти на залізничну стацію. З нами їхав тато. Мама йшла нас випроводити. На стації тато купив квиток на поїзд і цукорки. Як приїхав потяг, ми з мамою попрощались. Цим потягом ми відїхали до Праги, а звідти до Модржаєв. Там брат поступив до української гімназії, а я - до української народної школи.

